

- skills connected with preparing your business for succession;
- skills connected with assessment of risk and its consequences;
- skills connected with minimisation of costs and consequences of a possible liquidation or bankruptcy.

Finally, it must be pointed out that entrepreneurs are not always willing to opt for the exit strategy or even to consider it as a solution, as it may lower their potential gains. They forget however about its main advantage, i.e. elimination of risk. While advocating for this way of thinking, one may refer to the motto that one of the entrepreneurs once shared with the author: «It's better to have 100 dollars than not to have 300».

SUMMARY. *The text focuses on one of the defence strategies, i.e. exit strategy. The author presents its definition while outlining arguments for a wide range of the strategy applications and connections between the strategy options. He also points out advantages and discusses legitimacy of withdrawal options in decision analysis.*

KEY WORDS: *exit strategy, decision making, defence strategies*

BIBLIOGRAPHY

1. Zuccarello D., Davis C., Knowing When to Exit: The Entrepreneurial Lifecycle, Journal Of Corporate Renewal 2012, Vol. 25 Issue 4.
2. Balcaen S., Manigart S., Buyze J., Ooghe H., Firm exit after distress: differentiating between bankruptcy, voluntary liquidation and M&A, Small Business Economics 2012, Vol. 39 Issue 4.
3. Based on: Hawkey J., Exit Strategy Planning : «Growing Your Business for Sale or Succession», Gower Publishing Limited, Abingdon 2002.
4. Ch. F. Meshginpoosh, Planning your exit, Smart Business Philadelphia 2012, Vol. 7 Issue 1.

УДК 339. 9

*Данильчук І.В., старший викладач ДВНЗ
«Переяслав Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»*

ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНИ З ГЛОБАЛЬНИМ ВИРОБНИЧИМ ІНФРАСТРУКТУРНИМ ПРОСТОРОМ

У статті досліджено процес інтеграції економіки України у глобальну виробничу інфраструктуру. Проаналізовано імпортозамінюючу та експортоорієнтовану моделі економічної політики. Охарактеризовано систему інтересів суб'єктів глобальної виробничої інфраструктури.

Ключові слова: *глобалізація, глобальна виробнича інфраструктура, зовнішньо-економічна стратегія, міжнародна економічна інтеграція, світове господарство.*

Актуальність даного дослідження полягає у необхідності формування міжнародної виробничої інфраструктури як світового, так і регіонального рівнів через глобалізаційні процеси у міжнародній економіці, які проявилися перш за все, на світовому ринку товарів, капіталів та робочої сили. Ефективне функціонування як національних економік, так і світового господарства в умовах глобальних технологічних змін зумовлює необхідність якісного вдосконалення всіх елементів виробничої інфраструктури (транспорту, зв'язку, енергопостачання, шляхів сполучення, інформації тощо).

Ступінь дослідження даної проблеми. Глобалізація світової економіки зумовила необхідність розробки та розвитку теорії «глобальної виробничої інфраструктури», що знайшло відображення у працях відомих зарубіжних вчених: С.Брю, І. Валерстайна, Б. Велмана, С. Вассермана, Е. Гіденса, В. Мартіна, А. Картера, М. Кастельса, Р. Коуза, К. Макконела, Й. Масуди, А. Нормана, Дж. Мура, А. Пізенті.

Виклад основного матеріалу. Україна – країна з досить високим рівнем внутрішньо-національного поділу праці. Спеціалізовані виробництва зорієнтовані на кооперацію з партнерами, що знаходяться найчастіше за межами державних кордонів. Це обумовлює настійну виробничу необхідність регулярних експортно-імпортних операцій. Третина національного виробництва опосередковується дією зовнішньоекономічних чинників.

Переорієнтація пріоритетів зовнішньоекономічної діяльності на вимоги й запити світового ринку, породжує ряд складних проблем, розв'язання яких вимагає вироблення обґрунтованої та зваженої зовнішньоекономічної стратегії, метою якої було б перебудування шляхів активної взаємодії зі світовим господарством [2, с. 10].

Світовий досвід свідчить, що є два найбільш типові варіанти зовнішньоекономічної стратегії: імпортозамінюючий і експортоорієнтований. Імпортозамінююча модель характерна для країн, що зустрілися з проблемою слабкої неконкурентоспроможно обробної промисловості, де попит на промислові товари задовольняється здебільшого за рахунок імпорту [6, с. 23].

Завдання України – подолати відставання та забезпечити економічний ріст – пов'язується із заходами щодо обмеження різними способами доступу в країну іноземних товарів, контролем за використанням валютних коштів і вкладання їх у пріоритетні галузі, перешкодами на шляху вивезення національного капіталу, який передбачається використовувати для фінансування вітчизняного виробництва [6, с. 22].

Незважаючи на заяви України про прагнення до швидкої інтеграції у світову економіку, господарська практика свідчила про нездолене прагнення використовувати заходи для обмеження імпорту (високі тарифні бар'єри, імпортні збори, нетарифні обмеження, квотування імпорту). Збільшення тиску на імпорт, а також вибіркоче надання податкових пільг і привілеїв окремим експортерам чи окремим галузям свідчить про схильність до політики імпортозаміщення. У короткостроковому плані така політика може дати деякий ефект, але дуже швидко наштовхується на обмеженість внутрішніх ринків, породжує тенденцію гальмування утворення капіталів, імпорту технологій, уповільнення структурних змін [4].

Модель експортоорієнтованої економічної політики припускає: по-перше, відкриття внутрішнього ринку для іноземної конкуренції в сполученні з гнучким захистом вітчизняного виробника; по-друге, виявлення галузей спеціалізації, по яких країна має порівняльну і конкурентну переваги у світовій або в регіональній економіці, і закріплення відповідних ніш на гостроконкурентних світових ринках товарів і послуг; по-третє, створення сприятливих фінансових умов для міжнародного підприємництва (стабільна грошова одиниця, конвертована національна валюта, розвинута банківська інфраструктура); по-четверте, гармонізація національного зовнішньоекономічного законодавства з міжнародним [3].

Формування відкритої економіки, інтегрованої у світове господарство, вимагає значних зусиль і коштів. Іноземні інвестиції. Одним з істотних джерел коштів може стати залучення іноземних інвестицій у вигляді позичок і кредитів, і особливо у вигляді прямих капіталовкладень [4].

Україна має ряд умов, що робить її досить привабливою для іноземних інвесторів. Це є великий потенційний ринок (47 млн. людей) й високий рівень освіти і кваліфікації, сприятлива кваліфікаційна структура робочої сили, зручне географічне положення в центрі Європи, і, нарешті, низький рівень заробітної платні.

Проте приплив іноземних інвестицій в Україну виявився дуже незначним і набагато меншим очікуваного [1, с. 68].

Не зовсім виправдалися чекання щодо напрямку інвестування. Передбачалося, що основним мотивом будуть експортні шанси, що відкриваються можливістю виготовлення чи переробки товарів з більш низькими витратами через дешевину місцевих ресурсів, головним чином, робочої сили. Виявилося, що переважав інший мотив – доступ на місцеві ринки, і іноземні інвестиції спрямовувалися головним чином туди, де забезпечувалися великі обсяги збуту: роздрібна торгівля, громадське харчування, сфера послуг, особливо фінансових. Сфера виробництва виявилася щодо цього на других ролях [2].

Такий несприятливій ситуації сприяв ряд причин, що створювали перешкоди на шляху припливу іноземних інвестицій:

- відсутність економічної і політичної стабільності;
- нерозробленість і відсутність стабільності в законодавстві.

Чинна система законодавчих актів, що регулюють умови іноземного інвестування, складна, суперечлива, передбачає чимало бюрократичних процедур, які ускладнюють і затягують процес відкриття філій чи спільних підприємств. До законів часто вносяться зміни, що нерідко передбачають зворотню дію: нерозвиненість інфраструктури, зокрема, фінансової. Відсутній порядок, за яким єдина організація відповідає б за оформлення інвестицій, що породжує виснажливі ходіння по різних інстанціях, супроводжувані офіційними і неофіційними поборами [1, с. 65].

Усе це створює в Україні несприятливий інвестиційний клімат і непривабливий імідж щодо умов інвестування. Усунення перешкод – необхідна умова припливу іноземних інвестицій, що у свою чергу могло б сприяти включенню України у світовий загальноцивілізаційний процес.

Отже, побудова сучасної Української держави та її інтеграція в існуючі міжнародні структури неможлива без врахування глобальних і регіональних тенденцій розвитку, тому нашій країні необхідно зробити правильний вибір економічної моделі розвитку, сформувати відповідні схеми побудови механізмів співробітництва із країнами світового співтовариства. Одним із таких напрямів є модернізація та розвиток існуючої, відносно розвиненої в Україні виробничої інфраструктури та її інтеграція у глобальну виробничу інфраструктуру світового господарства, яка формується і функціонує у планетарному масштабі [5, с.40].

Необхідно визначити потенціал виробничої інфраструктури вітчизняної економіки, який може бути представлений як інтегральний показник потенційних можливостей транспортної системи надавати свої послуги вітчизняним та іноземним суб'єктам господарської діяльності, здатністю енергетичного комплексу видобувати, виробляти та транспортувати енергоресурси в межах держави і за кордон, а також забезпечувати відповідною інформацією та різними видами телекомунікаційних послуг фізичних і юридичних осіб нашої країни й іноземних держав. При цьому необхідно враховувати кількісний та якісний бік виробничого потенціалу України.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В. Глобалізація, інтеграція та економічна безпека України / В. Андрійчук // Політика і час – 2010. – №9 – С. 61-71.
2. Будкін В. В умовах «ширшої Європи». Україна – ЄС: складні підсумки і можливі перспективи // Політика і час. – 2011. – №1 – С. 7-17.
3. Воронкова В. Г. Політика європейської інтеграції [Текст]: навч. посібник для ВНЗ / В. Г. Воронкова – М-во освіти і науки України. – К.: Професіонал, 2007. – 509.
4. Горбач Л. Міжнародні економічні відносини [Текст]: підручник / Л. Горбач, О. Плотніков. – К.: Кондор, 2009. – 263 с.
5. План дій Україна – ЄС. – К.: ТОВ «Компанія Лік». – 2005. – С. 40.
6. Пухлій В. Розширення ЄС: Наслідки для України / В. Пухлій // Політика і час. – 2008. – №2 – С.21-24.

***Summary.** The article examines the process of integration of Ukraine into the global production infrastructure. Analysis of import-substituting and export-oriented model of economic policy. The system of interests of global production infrastructure.*

***Key words:** globalization, global production infrastructure, foreign trade strategy, international economic integration, global economy.*

УДК 339.9:001.891

Мозолюк Н.І., старший викладач Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

У статті розглянуто особливості сучасного стану глобалізації науково-технічної революції та впровадження й використання її результатів у різних галузях суспільного виробництва. Визначено економічні чинники впливу глобалізації на сучасний стан розвитку науково-технічної революції.

***Ключові слова:** автоматизація виробництва, глобалізація, науково-технічна революція, суспільне виробництво.*

Глобалізація стимулює не тільки національні ринки традиційних товарів і послуг, а й наукових технологій, зумовлюючи транснаціональний розвиток науково-технічних відносин.

Зміна функціональної й організаційної форм міжнародних науково-технічних відносин в епоху глобалізації призводить до формування і розвитку інноваційних інструментів в управлінні й плануванні, методах моніторингу й оцінки діяльності фірм і, що особливо важливо, у формуванні нової комунікаційної культури [3, с.7].

Глобалізація змінює соціальні ієрархії, асоційовані з політичними класами, людськими расами, суспільними взаємовідносинами у світовому масштабі, що негайно впливає на переконфігурування владних відносин, перерозподіл багатства і посилення нових схем соціальної й економічної нерівності. Швидкість цих процесів, підхід до рубежу зміни поколінь у світі вимагає пошуку механізмів розвитку й використання сучасних результатів науково-технічної революції у всіх галузях суспільного виробництва.

Аналіз останніх вітчизняних і зарубіжних наукових досліджень свідчить про те, що проблемам розвитку науково-технічної революції в сучасних умовах світового